

Diagnosekoding i spesialist- helsetjenesten i forbindelse med covid-19

Retningslinjene i dette dokumentet beskriver koding i ulike situasjoner som har å gjøre med covid-19. Dokumentet kan bli oppdatert når nye aktuelle problemstillinger kommer til.

Versjon	Publisert	Endringer
1.0	16.03.2020	Første versjon av dokumentet. Beskriver følgende situasjoner: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pasienter som får påvist viruset SARS-CoV-2 ved testing</i> • <i>Pasienter som testes uten å få påvist viruset</i> • <i>Personer uten mistanke om sykdom</i> • <i>Pasienter som får avlyst planlagt behandling</i>
2.0	26.03.2020	ICD-10-koden U07.2 tas i bruk av WHO og i Norge. Nye avsnitt: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Koding hos pasienter med påvist, sannsynlig eller mistenkt covid-19</i> • <i>Koding hos pasienter med avkreftet covid-19 etter testing</i> • <i>Personer uten mistanke om sykdom som ikke testes</i> • <i>Pasienter som får avlyst planlagt behandling</i> • <i>Nye koder med kodetekster</i>
3.0	27.05.2020	Endrede avsnitt om <i>Pasienter med avkreftet covid-19</i> og <i>Testing som screeningundersøkelse</i> , med bl.a. presisering av hvilke kontakter som skal rapporteres til NPR
4.0	09.04.2021	Nytt avsnitt: <i>Koding av vaksinasjon mot covid-19 og koding ved bivirkning av vaksiner mot covid-19</i>
5.0	21.09.2021	Nytt avsnitt: <i>Koding ved følgetilstander og rehabilitering etter covid-19</i>

Hovedregel

Koden **U07.1 Covid-19 med påvist virus** skal kun benyttes når viruset SARS-CoV-2 er påvist ved testing. Koden **U07.2 Covid-19 uten påvist virus** benyttes på samme måte ved klinisk eller epidemiologisk stilt diagnose, også i sannsynlige eller mistenkte tilfeller av covid-19. **U07.1** eller **U07.2** skal alltid brukes som kode for annen tilstand, etter spesifikk kode for infeksjonen eller symptomet pasienten har.

Ingen andre **U07**-koder enn **U07.1** og **U07.2** skal benyttes ved rapportering til NPR.

Vanlige regler for valg av hovedtilstand gjelder fortsatt, slik at covid-19-infeksjon ikke automatisk skal være hovedtilstand. Se årets [Kodeveiledning](#) for reglene.

Pasienter med påvist, sannsynlig eller mistenkt covid-19

Første kode varierer etter pasientens tilstand:

- Ved symptomgivende infeksjon brukes koden for den aktuelle infeksjonen, f.eks. **J12.8 Annen spesifisert viruspneumoni**.
- Ved symptomer uten klinisk sykdom brukes koden for det aktuelle symptomet, f.eks. **R06.0 Dyspné**.
- Ved subklinisk/asymptomatisk infeksjon brukes koden **R84.5 Unormalt mikrobiologisk funn i prøve fra åndedretsorgan eller brysthule**, med mindre testingen ble gjort som ledd i en screeningundersøkelse, se lenger nede.

Dersom viruset SARS-CoV-2 påvises ved testing legger man til koden **U07.1 Covid-19 med påvist virus**.

Ved mistenkt* eller sannsynlig** covid-19 uten at det er funn av viruset SARS-CoV-2 ved testing, legger man i stedet til **U07.2 Covid-19 uten påvist virus**.

Z20.8 Kontakt med og eksposisjon for annen smittsom sykdom legges også til når aktuelt.

* [WHO](#) definerer mistenkt covid-19 som en av følgende:

- Akutt luftveissykdom (feber og minst ett annet tegn eller symptom på luftveissykdom, som hoste eller dyspné) OG ingen annen tilstand som fullt ut forklarer det kliniske bildet OG reise eller opphold i et område der det er rapportert covid-19 med lokal smitte i løpet av de siste 14 dagene før symptomdebut
- Enhver akutt luftveissykdom hos en pasient som har vært i kontakt med et bekreftet eller sannsynlig tilfelle av covid-19 de siste 14 dagene før symptomdebut
- Alvorlig akutt luftveisinfeksjon (feber og minst ett annet tegn eller symptom på luftveissykdom) OG behov for sykehusinnleggelse OG ingen annen tilstand som fullt ut kan forklare det kliniske bildet

** WHO definerer sannsynlig covid-19 som et mistenkt tilfelle der virustesting er inkonklusiv.

Kodingseksempler

Eksempel 1: Laboratoriebekreftet covid-19 med viruspneumoni:

Kode 1: **J12.8 Annen spesifisert viruspneumoni**

Kode 2: **U07.1 Covid-19 med påvist virus**

Eksempel 2: Klinisk sannsynlig covid-19 med viruspneumoni og alvorlig sepsis med nyresvikt:

Kode 1: **J12.8 Annen spesifisert viruspneumoni**

Kode 2: **U07.2 Covid-19 uten påvist virus**

Kode 3: **R65.1 Systemisk inflammatorisk responsyndrom av infeksiøs årsak med organsvikt**

Kode 4: **N17.9 Uspesifisert akutt nyresvikt**

Eksempel 3: Laboratoriebekreftet covid-19 med vanlig forkjølelse:

Kode 1: **J00 Akutt nasofaryngitt [vanlig forkjølelse]**

Kode 2: **U07.1 Covid-19 med påvist virus**

Eksempel 4: Klinisk sannsynlig covid-19 med forverring av KOLS uten pneumoni, der annet medlem i husstanden har påvist virusmitte:

Kode 1: **J44.0 Kronisk obstruktiv lungesykdom med akutt infeksjon i nedre luftveier**

Kode 2: **U07.2 Covid-19 uten påvist virus**

Kode 3: **Z20.8 Kontakt med og eksposisjon for annen smittsom sykdom**

Pasienter med avkreftet covid-19

Bare kontakter som er en reell konsultasjon skal rapporteres til NPR, med kode fra ICD-10.

Fremmøte for bare laboratorieprøve uten samtidig konsultasjon skal kun registreres i laboratoriesystemet, med takst til HELFO.

Når det finner sted en reell konsultasjon og testing er årsaken til kontakten med helsetjenesten vil kode for hovedtilstand avhenge av funn og årsak til testing:

- Hvis annen infeksjon påvises brukes koden for den aktuelle infeksjonen.
- Ved symptomer uten at noen diagnose stilles brukes koden for viktigste symptom.
- Hvis det ikke er mulig å bruke kode for symptom eller annen infeksjon, og man regner med at pasienten kan ha vært utsatt for smitte brukes **Z20.8 Kontakt med og eksposisjon for annen smittsom sykdom**.
- Hvis testingen gjøres som ledd i en screeningundersøkelse av en gruppe mennesker kodes det som i neste hovedavsnitt under.

Hvis testing ikke er hovedårsak til kontakten, men gjøres som ledd i utredning av annen sykdom eller ved innleggelse på sykehus, velges hovedtilstand etter vanlige regler.

Z20.8 Kontakt med og eksposisjon for annen smittsom sykdom kan legges til når aktuelt.

Z03.8 Observasjon ved mistanke om annen spesifisert sykdom eller tilstand kan også legges til som kode for annen tilstand, når virus ikke påvises.

Testing som screeningundersøkelse

Hvis pasienten er deltaker i et undersøkelsesprogram rettet mot en definert gruppe, og det samtidig finner sted en konsultasjon, rapporteres dette til NPR med hovedtilstandskode **Z11.5 Kontakt med helsetjenesten for populasjonsbasert screeningundersøkelse med henblikk på annen virussykdom.**

Undersøkelsesprogram som gjøres med laboratorieprøve alene, registreres bare i laboratoriesystemet.

Hvis en definert gruppe personer testes uten at testingen er hovedhensikten med kontakten, f.eks. alle som legges inn ved en helseinstitusjon, brukes **Z11.5 Kontakt med helsetjenesten for populasjonsbasert screeningundersøkelse med henblikk på annen virussykdom** som kode for annen tilstand.

Personer uten mistanke om sykdom som ikke testes

Hvis en person er i kontakt med spesialisthelsetjenesten, men man etter en vurdering ikke finner grunn til å mistenke noen sykdom eller gjøre videre undersøkelser eller tester, brukes **Z71.1 Frykt for lidelse der ingen diagnose er stilt** som kode for hovedtilstand.

Pasienter som får avlyst planlagt behandling

Hvis man ved en kontakt finner at planlagt behandling må avlyses fordi pasienten har vært eksponert for smitte eller pga. kapasitetsvansker brukes koden **Z53.8 Tiltak ikke utført av andre spesifiserte årsaker.** Den brukes for hovedtilstand dersom det ikke gjøres noen vurdering av sykdommen det var planlagt behandling for, og for annen tilstand dersom det gjøres en slik vurdering. Dersom aktuelt legger man til koden **Z20.8 Kontakt med og eksponisjon for annen smittsom sykdom.**

Se også årets [Kodeveiledning](#) avsnitt *Z53 Fremmøte hos helsetjenesten på grunn av spesielle tiltak når disse ikke er utført*, side 177.

Kodene U07.1 og U07.2 har disse kodetekstene og undertekstene:

U07.1 Covid-19 med påvist virus

Coronavirus disease -19

Merk: Denne koden skal brukes når covid-19 er bekreftet ved laboratorieundersøkelse, uavhengig av pasientens kliniske tilstand. Den skal brukes i tillegg til, og etter, kode for pneumoni eller annen sykdomsmanifestasjon.

Ekskl: Koronavirusinfeksjon med uspesifisert lokalisasjon (B34.2)
Koronavirus som årsak til sykdommer klassifisert i andre kapitler (B97.2)
Alvorlig, akutt luftveissyndrom (sars), uspesifisert (U04.9)

U07.2 Covid-19 uten påvist virus

Coronavirus disease -19

Merk: Denne koden skal brukes når covid-19 er diagnostisert klinisk eller epidemiologisk, men laboratorieundersøkelse er inkonklusiv eller utilgjengelig. Den skal brukes i tillegg til, og etter, kode for pneumoni eller annen sykdomsmanifestasjon.

Inkl: Covid-19 INA

Ekskl: Covid-19 bekreftet ved laboratorieundersøkelse (U07.1)

Koronavirusinfeksjon med uspesifisert lokalisasjon (B34.2)

Populasjonsbasert screeningundersøkelse med henblikk på covid-19 (Z11.5)

Covid-19 mistenkt men utelukket ved negative prøvesvar (Z03.8)

Koding av vaksinasjon mot covid-19 og koding ved bivirkning av vaksine mot covid-19

WHO har publisert kodene **U11.9 Behov for immunisering mot covid-19, uspesifisert** og **U12.9 Bivirkning av covid-19 vaksine gitt i terapeutisk dose, uspesifisert**.

Direktoratet for e-helse har foreløpig besluttet å *ikke* ta i bruk disse to kodene. Det betyr at registrering av vaksinasjon og bivirkninger av vaksinasjon kodes etter vanlige kodingsregler med eksisterende koder.

Koding av vaksinasjon mot covid-19

Dette kodes med diagnosekode **Z25.8 Behov for immunisering mot annen spesifisert enkeltstående virussykdom**, prosedyrekode **WAGX09 Vaksinasjoner INA** og ATC-kode **J07BX03 Vaksine mot covid-19**.

Koding av bivirkning av vaksine mot covid-19

Første kode varierer etter hvilken bivirkning det dreier seg om. Bivirkninger skal kodes med den mest mulig spesifikke koden for selve bivirkningen, etterfulgt av **Y4n Terapeutiske legemidler eller biologiske substanser i terapeutiske doser som årsak til bivirkning eller annen uønsket virkning** og ATC-kode **J07BX03 Vaksine mot covid-19**.

Eksempel: hodepine etter vaksinasjon:

Kode 1: **G44.4 Legemiddelutløst hodepine, ikke klassifisert annet sted**

Kode 2: **Y4n Terapeutiske legemidler eller biologiske substanser i terapeutiske doser som årsak til bivirkning eller annen uønsket virkning**

Kode 3: **J07BX03 Vaksine mot covid-19**

Koding ved følgetilstander og rehabilitering etter covid-19

Koding ved følgetilstander

Koding av følgetilstander (tilstander som har en årsakssammenheng med en annen tilstand, der den opprinnelige årsaken har opphørt) er beskrevet i kodeveiledningen. For å markere at noe er en følgetilstand etter en infeksjon skal man som regel bruke en kode fra gruppen **Følgetilstander etter infeksjonssykdommer og parasittsykdommer (B90-B94)**. For covid-19 er det imidlertid innført en egen kode, **U09.9 Postinfeksiøs tilstand etter covid-19**.

Eksempel: vedvarende hodepine etter gjennomgått covid-19:

Kode 1: **R51 Hodepine**

Kode 2: **U09.9 Postinfeksiøs tilstand etter covid-19**

Koding ved rehabilitering

Ved opphold der rehabilitering er hovedhensikten kan det være aktuelt å bruke en kode fra **Z50 Kontakt med helsetjenesten for behandling som omfatter rehabiliteringstiltak** for hovedtilstand. Reglene for bruk av disse kodene er gitt i Helsedirektoratets regelverk for Innsatsstyrt finansiering. Etter **Z50**-koden, eller som første kode dersom en **Z50**-kode ikke brukes, skal man kode det helsehjelpen hovedsakelig gis for under oppholdet, altså som oftest den viktigste tilstanden rehabiliteringstiltakene er rettet mot. Når dette er en følgetilstand etter covid-19 kodes den som vist i forrige avsnitt, Koding ved følgetilstander.

Dersom rehabiliteringen gis for en tilstand som ikke direkte har sammenheng med covid-19, men i stedet for eksempel med tidligere behandling som er gitt eller med langvarig sykeleie, kan koden **U08.9 Opplysning om covid-19 i egen sykehistorie** brukes i stedet for **U09.9 Postinfeksiøs tilstand etter covid-19**.

Eksempel: opphold for Guillain-Barrés syndrom på grunn av covid-19, i rehabiliteringsavdeling eller -institusjon, der kravene til bruk av **Z50.80** er oppfylt:

Kode 1: **Z50.80 Kompleks rehabilitering**

Kode 2: **G61.0 Guillain-Barrés syndrom**

Kode 3: **U09.9 Postinfeksiøs tilstand etter covid-19**

Eksempel: opphold i vanlig sykehusavdeling for opptrening på grunn av muskelatrofi som skyldes inaktivitet:

Kode 1: **M62.5 Muskelsvinn og -atrofi, ikke klassifisert annet sted**

Kode 2: **U08.9 Opplysning om covid-19 i egen sykehistorie**

Direktoratet for e-helse, Avdeling helsefaglige kodeverk og terminologi

21.09.2021